

TrønderNytt

Norges
Handikapforbund

Medlemsblad for Norges Handikapforbund Trøndelag

01/20

20. årgang

Landsdekkende aksjon for frihet!

Ny hurtigbåtkai i Namsos

NHF med likestillingsstrategi

Kirsti Stenersen

Leder NHF Trøndelag

TRØNDERNYTT

Leder

Kirsti Stenersen

kirstistenersen@hotmail.com

Nestleder

Håvard Ravn Ottesen

havardot@me.com

Steinar Mikalsen

steinar.mikalsen@ntebb.no

Roy Staven

roy.staven@ntebb.no

Martine Eliasso

meliasso_10@hotmail.com

Varamedlemmer:

André Krogstad

andre.krogstad@gmail.com

Laila Bakke

laila1bakke@gmail.com

NHFU:

Dannie Hermansen

Dannie.guttie@gmail.com

Ansatte:

Regionkontorleder

Kristian Lian

kristian.lian@nhf.no

Rådgiver

Ragnhild Urdshals Høyem

ragnhild.hoeyem@nhf.no

Hei alle sammen, og hjertelig velkommen til 2020. Året har rukket å bli noen måneder gammel allerede og her i NHF har vi også rukket å sette vårt avtrykk på året både med avisoppslag og markering utenfor rådhuset. Tusen takk for at dere er med og stiller opp når vi trenger å være synlige og være til stede der folk er for å vise våre feiringer eller protester. Jeg håper vi skal møtes til mange slike gjennom dette året.

For det er dessverre slik at både BPA, TT-kort og kollektivtrafikk er saker som vi må kjempe videre med også i året som ligger foran oss. Og det dukker helt sikkert også opp noen helt nye. Men vi gir oss ikke!

Selv er jeg overbevist om at flere og flere vil innse at likestilling også må være en selvfølge for mennesker med funksjonsnedsettelse. Kanskje ikke dette året, men før eller senere vil nok holdningene endres akkurat som de gjorde det for kvinner, for homofile og for de med en annen hudfarge enn den vanlige vinterbleke nordmann. Når de i fremtiden snakker om at samfunnet er blitt mer fargerikt og inkluderende så mener de også universelt utformet og tilgjengelig for alle. Det er så selvfølgelig at det ikke trenger å nevnes spesielt engang. Da vil bare tanken på at barn ikke skulle få gå på nær-

skolen sin være helt utenkelig, og historier om utilgjengelige restauranter eller busser som ikke likestiller alle sine passasjerer være helt latterlige og idiotiske.

Jeg er nok ikke sikker på at dette skjer mens jeg er regionleder, men jeg er helt overbevist om at det vil skje! Så lenge vi bare orker å fortsette å kjempe for et slikt samfunn og jobbe målrettet for en holdningsendring blant politikere, skoler, arbeidsgivere og folk flest i Trøndelag, i Norge og til slutt i hele verden. Se bare tilbake på historien, på fortiden og på funksjonshemmedes levekår for 50 eller 100 år siden her i landet? Vi har endret på mye!

Se tilbake på kvinners levekår, og på holdninger og ideer som samfunnet hadde den gangen? Og se på den kampen som mange kvinner, homofile og innvandrere har gjort for å oppnå likestilling og frihet i Norge. Tror du ikke vi er sterke nok, mange nok, sinte nok eller synlige nok til å vinne frem? Det tror jeg!

Jeg tror på deg, og jeg stoler på dere! Jeg tror at funksjonshemmede har like stor rett til likestilling som alle andre, og jeg tror at vi sammen skal oppnå det. For jeg har truffet mange av dere og vært så heldig å få se hvor mange flinke, smarte, sterke og flotte mennesker vi har i denne organisasjonen! Derfor tror jeg at vi skal feire mange seiere også i

år, og i årene fremover. Men skal vi oppnå det så er det så er det viktig at nettopp du stiller opp og er med å viser at vi er synlige, at vi er tydelige, at vi er mange og at vi stiller krav også i dette nye året som ligger foran oss. Og vi må bli enda flinkere til å ta oss tid til å feire oss selv, våre samarbeidspartnere og våre allierte når vi vinner frem. Gi ros til de som fortjener det og klappe både oss selv og hverandre litt på skulderen når

vi ser at vi kommer ett skritt nærmere likestilling og full frihet for mennesker med funksjonsnedsettelse. Så er du nytt medlem eller akkurat i år føler deg klar for å være aktiv i lokalaget, landsforeningen eller regionen, - så ønsker jeg deg hjertelig velkommen på noen av våre møter, kurs eller aksjoner. Har du vært med før, - så ønsker jeg deg hjertelig velkommen tilbake og gleder meg til å se deg igjen. Og er du nylagt eller sittende tillitsvalgt -

så ønsker jeg deg lykke til med vervet og ser frem til å jobbe sammen med deg. Når det offentlige stadig kutter i tilskuddene slik at organisasjonen får mindre inntekter, så må vi dessverre også kutte ned på utgiftene. Men våre medlemmer er den aller viktigste kapitalen vi har, og så lenge dere orker å stå på og stå opp for egen og andres sak, så vil Handikapforbundet både vises og høres også i 2020.

Lei av å skrape opp vegger og hjørner?

Mange rullestoler kan leveres med fenderhjul. Dette er horisontale hjul som støter stolen bort fra hindringer. Disse kommer i flere størrelser og design.

Grasrotandelen

Du som spiller hos Norsk Tipping kan velge ett lag eller én forening som skal motta inntil fem prosent av det beløpet du spiller for. I tillegg til flere lokallag er også NHF Trøndelag med.

Du blir ikke belastet noe for å være grasrotgiver og mottakeren får sin andel uavhengig av om du taper eller vinner. Har du for eksempel spilt for 100 kroner på Lotto gir Norsk Tipping fem kroner, som går direkte til den mottakeren du selv har knyttet til deg. Ta kontakt med tippes-kommisjonæren din og be om at Grasrotandelen skal tilknyttes Norges Handikapforbund Trøndelag.

TrønderNytt

NHF Trøndelag

Falkenborgveien 9,

7044 Trondheim

Tlf. 72 900 720

e-post: nhf.troendelag@nhf.no

Nr. 1-2020

Ansvarlig redaktør:

Annonsesalg:

Sats: Ola Tom Evje

Opplag: 1700

Kirsti Stenersen

Bell Media AS

Trykk: HG Media AS

I februar sendte 5 organisasjoner et brev til Fylkestingets medlemmer, hvor vi roper varsko om kollektivsystemet i Trondheim. Vi har oppfordret alle politikerne i Hovedutvalg for Transport om å gi oss en kommentar, men kun Svein Otto Nilsen fra Pensjonistpartiet har tatt seg bryet. Fra de andre er det øredøvende stille.

Et kollektivsystem som fungerer for alle

Både Adresseavisen og Nidaros har hatt flere oppslag og leserinnlegg som belyser frustrasjonen som svært mange busspassasjer opplever etter omleggingen til Metrobuss. Særlig gjelder dette de mange omstigningene, ventingen og den ekstra reisetiden dette medfører.

Dette er selvsagt svært irriterende for personer som skal rekke barnehage, SFO, trening osv. Men for barn, eldre og mange funksjonshemmede utgjør dette en langt større hinder. De tidligere direktebussene inn til sentrum ga forutsigbarhet, og var mye en-

klere å forholde seg til. Etter at mange av rutene ble stykket opp med omstigninger, opplevs reisen rotete og skaper usikkerhet. Spesielt gjelder dette for orienteringshemmede og personer med kognitiv svikt. For noen betyr dette enten økt behov for personlig bistand til å være på rett sted til rett tid, eller økt isolasjon.

Mange funksjonshemmede har i tillegg dårligere blodsirkulasjon enn andre og er mer utsatt for kulde. Lang ventetid på omstigningspunktene i trønderisk vær kan være en belastning.

Resultatet er at eldre og funksjonshemmede velger andre

transportmetoder og dette gir igjen økt trykk på TT ordningen. Når fylkestinget nylig vedtok å redusere kjøreløpet i TT ordningen med 25% og i tillegg innføre flere punkt for beregning av reisebeløp i Trondheim, gir dette samlet et langt dårligere samferdselstilbud for eldre og funksjonshemmede enn vi hadde før august 2019.

Vi ber Fylkestinget ta nødvendige grep for å sikre at kollektivtilbudet i og rundt Trondheim blir lett å bruke for hele befolkningen. Et av de viktigste grepene er å gjeninnføre direktebusser og gå bort fra de mange omstigningene.

Norges
Handikapforbund

nfu
Norsk Forbund for
Utviklingshemmede

Norges Blindeforbund
Synshemmedes organisasjon

Pensjonistforbundet

Kirsti Stenersen
Norges Handikapforbund Trøndelag

Oddvar Øyan
Norges Blindeforbund Trøndelag

Liv Thun
Pensjonistforbundet Trøndelag

Funksjonshemmedes
Fellesorganisasjon

Frode Strømman
Norsk Forbund for
Utviklingshemmede Trøndelag

Lars Morten Lersveen
Funksjonshemmedes
Fellesorganisasjon Trøndelag

Har fått nok av diskriminerende busstilbud - krever flere direktebusser

Fint oppslag i avisa Nidaros fra de 5 organisasjonene

Direktebussen er tryggere for en rekke brukergrupper

Som fylkestingsrepresentant for Pensjonistpartiet i Trøndelag skjønner jeg frustrasjonen som svært mange busspassasjer opplever etter omleggingen til Metrobuss.

Særlig gjelder dette de mange omstigningene, ventingen og den ekstra reisetiden dette medfører.

Jeg tar buss hver dag og snakker med mye folk og frustrasjonen kommer frem meget klart.

Eldre og mange funksjonshemmede har fått en mye verre hverdag.

De tidligere direktebussene inn til sentrum ga forutsigbarhet, og var mye enklere å forholde seg til.

Jeg er helt enig i at reisen til og fra sentrum skaper usikkerhet for mange brukere.

Det er ingen tvil om at dette kan bety enten økt behov for personlig bistand eller økt isolasjon.

Resultatet er uten tvil at eldre og funksjonshemmede velger andre transportmetoder og dette gir igjen økt trykk på TT ordningen som i tillegg har blitt dårligere.

Det nye kollektivsystemet fører til et langt dårligere samferdselstilbud for eldre og funksjonshemmede enn det man hadde før august 2019.

Jeg vil fremme en interpellasjon i Fylkestinget pva. Pensjonistpartiet hvor målet er å ta

*Svein Otto Nilsen
Gruppeleder for Pensjonistpartiet i Trøndelag fylkesting*

nødvendige grep for å sikre at kollektivtilbudet i og rundt Trondheim blir lett å bruke for hele befolkningen. Det er nødvendig at man gjeninnfører direktebusser som har stort belegg og reduserer de mange omstigningene.

Ny hurtigbåtkai er på plass i Namsos

NHF Trøndelag ble invitert til åpningen av den svært etterlengtede hurtigbåtkaien i Namsos. Sammen med ordfører i Namsos, sjef for kommunalteknikk, Trondheim Havn, AtB og fylkeskommunens samferdselssjef åpnet vi flytekaia som kom på plass etter 10 års sterkt press fra NHF Trøndelag.

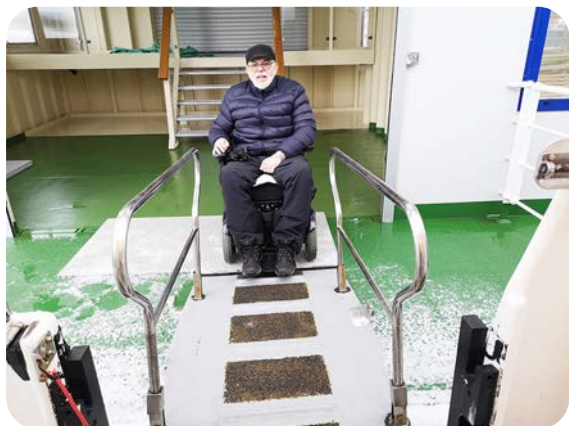
Stort oppslag i Namdalsavisa om den nye kaia. Her ser vi Roy og Kristian som flankerer ordfører i Namsos Arnhild Holstad.

Sambandet

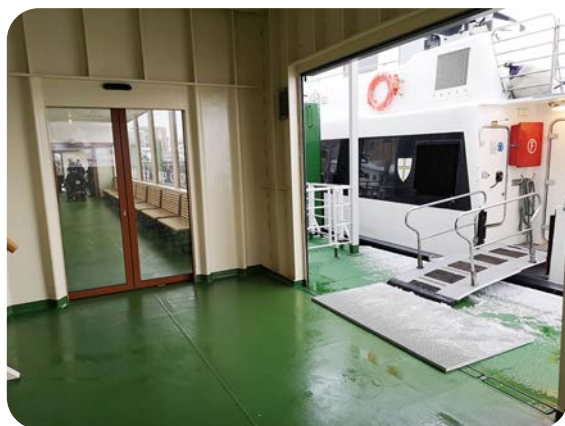
Hurtigbåtsambandet fikk tidlig en universelt utformet båt og gode kaianløp på Vikna og det andre anløpene. Men hele reisekjeden må være universelt utformet dersom det skal ha noen hensikt. Gjennom fylkesrådet for funksjonshemmede i

Nord-Trøndelag har Arve H. Nordahl jobbet utrettelig for at Namsos kommune og fylkeskommunen kunne finne en løsning. Mens fylkeskommunen tidlig ble med på laget, hadde Namsos kommune investeringsstopp på grunn av svært anstrengt kommune-

økonomi. Løsningen ble etter hvert å kjøpe en leker som brukes som flytekaia. Prosjektet dro ut i tid, da de møtte utfordringer med å feste flytekaia på en sikker måte. Hurtigbåtkaien fikk en samlet prislapp på 4,3 millioner kroner.

Rampa til den nye båten er ikke god og må være bredere og flatere. Den gamle båten hadde en bedre løsning

Båten og kaia ligger i flukt og kan gi en uproblematisk påstigning

Framtidas hurtigbåt

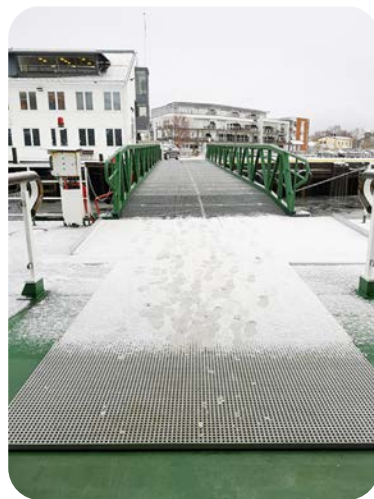
Hurtigbåten Fjord Viking og den splitter nye hurtigbåtkaia vil ha lik høyde. Dette mener fylkesdirektør for samferdsel, Erlend Solem, gjør at Namdalen ligger et hestehode foran resten av regionen.

- Namsos gikk fra å være langt etter til nå å være langt foran i utviklinga. Denne hurtigbåtkaia er nå, som en av de færreste, tilpassa framtidens hurtigbåter. Terje Meisler i Trondheim Havn mener hurtigbåtkaia vil gjøre Namsos til et større knutepunkt i årene framover. - Det har vært en lang og komplisert jobb, hvor vi har sett på fem eller seks løsninger før vi

Venterom

endte på denne. Dette blir et knutepunkt og i tillegg så synes jeg den er sabla fin å se på.

Landgangen til kaia er god og bred, men vi anbefaler en matte som hindrer hunder å skade klørne sine i metall strukturen.

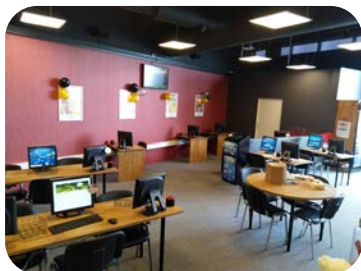
Stolt støttespiller

Sammen bidrar vi til det frivillige Norge

www.maxspill.no

MAX SPILL

Landsdekkende aksjon for frihet!

Fredag 14 februar aksjonerte NHF over hele landet til støtte for Hannah Lunden og rettsaken hun har mot staten for å få nok BPA timer. I Trondheim samlet vi et tyvetalls demonstranter utenfor Tinghuset i Trondheim.

19 år gamle Hannah Lunden blir bedt om å velge mellom å tisse om natten, eller leve om dagen. I retten fikk hun høre at hun kunne drikke mindre vann, eller bare bruke bleie for å slippe hjelp om natten. De mente også at hun kunne være mindre sosial på dagen. Eller få noen til å spille inn det som blir sagt på skolen, sånn at hun slipper å dra dit og heller spare timene med assistenter til natten.

– Jeg føler at jeg lever et halvt liv. Jeg lever de femten timene jeg har hjelp, og resten klarer jeg meg jo ikke selv, sier Hannah Lunden til NRK.

Hannah Lundens historie er ikke unik. Hver eneste dag mister funksjonshemmede

muligheten til å leve i frihet selv om de lever i Norge. Hver eneste dag må funksjonshemmede velge mellom å dusje eller dra på kino. Friheten begrenses fordi systemet svikter. Fordi systemet ser på funksjonshemmede som brukere, og ikke som selvstendige borgere.

I Norge har Stortinget stemt nei til å ta FNs konvensjon for funksjonshemmede inn i det norske lowerket. Det betyr at norske lover går foran FNs menneskerettigheter.

FN har funnet menneskerettsbrudd, systematisk diskriminering mot funksjonshemmede, og at funksjonshemmede har lavere rang en resten av befolkningen i Norge. Hadde konvensjonen vært en del av norsk lov,

ville Hannah stått sterkere for å få den hjelpen hun trenger. Funksjonshemmede nektes samfunnsdeltakelse og samme frihet som andre. Vi godtar ikke at mennesker stenges ute på grunn av samfunns skapte barrierer, godtar ikke at unge mennesker må velge mellom å være sosiale eller å få lov til å dusje eller gå på do. Vi vil delta i samfunnet på lik linje med andre, vil ha selvstendige liv, mulighet til frihet og utfoldelse.

Bedre lovgiving

I Oslo møtte NHF opp foran Helse- og omsorgsdepartementet for å overrekke 10.600 underskrifter på et opprop til regjeringen, med krav om umiddelbar handling for å sikre funksjonshemmede frihet.

Helse- og omsorgsminister Bent Høie tok imot underskriftene, og svarte med å erklære seg enig med demonstrantene på mange punkter.

«Jeg er ikke fornøyd med kommunenes praksis i dag», slo Høie fast. «Vi får ikke løst alt dette uten at BPA kommer over i en ny og bedre lov, sa

Høie og bekreftet at regjeringen er i ferd med å forberede et nytt lowerk for BPA».

Viktig sak for NHF

BPA området er en viktig sak for NHF og denne rettsaken viser betydningen av å ha et bedre lowerk. NHF Trøndelag vil i løpet av året invitere oss til

flere kommuner for å gi politikerne bedre innblikk av hva BPA er og hvordan ordningen skal brukes.

Leserinnlegg: Velferdsstatens skyggeside

Vibeke Marøy Melstrøm, generalsekretær i Uloba

Når Hannah Lunden går til sak mot staten, er det for å få styring og frihet i eget liv – frihet til å leve som andre på hennes alder. Det er et kontinuerlig behov!

I dag går mange i fakkeltog for Hannah Lunden, som i forrige uke møtte staten i rettssalen for å få assistanse til å leve et helt vanlig ungdomsliv. I hele landet skal det være aksjoner for funksjonshemmedes rett til å styre sitt eget liv.

Det kan ikke kalles annet enn perspektivløs maktarroganse når saken til Hannah Lunden, ikke overraskende, degraderes til å handle om det kommunale selvstyre og hva som kvalifiserer til å betegnes som «kontinuerlig» assistansebehov.

At diskusjonen dreier seg om hvorvidt behovet er punktvis eller kontinuerlig, viser hvor feil det er med et helseperspektiv på noe som er ment å gi oss funksjonshemmede likestilling. Kroppen og kroppsfunksjoner blir stående i sentrum. Glemte blir hindrene fra å delta i samfunnet.

Hvor ble det av grunnleggende menneskeretter, FN-konvensjonen og respekt for enkeltmenneskets integritet?

Hvem andre enn funksjonshemmede utsettes for dette? Hvor er tilliten til Hannah og hennes egen vurdering, opplevelser og behov?

Kommunale tjenester knebler likestillingen

Når assistansebehovet er stort og omfattende er ikke dagens system med hjemmetjenester et alternativ. Du kan ikke fylle dagene med skole, jobb, aktivitet og livsglede når du om natten forvirrer som menneske, slik tilbudet til Hannah er. – Når du stadig må blottlegge kroppen for ukjente mennesker. Du ligger time etter time i egne ekskrementer og når uro og lite søvn preger nettene.

Som mange andre har jeg år av egenerfaring med nettopp dette. Tredve år etter at jeg selv ble rullestolbruker må Hannah kjempe for å unngå mine erfaringer.

Hvorfor tilbys unge mennesker hjemmesykepleie i, ja, hjemmet? Hannah er ikke mer syk enn andre mennesker. Som 19-åring foretrekker nok Hannah å være mer ute enn inne. Det var derfor vi utviklet BPA (Borgerstyrt personlig assistanse) i sin tid: For å slippe å

lenkes til hjemmet, for å slippe å få halve kommunen inn på sove-rom og ned i buksene. For å kunne ha forutsigbarhet, selvbestemmelse og ansvar i eget liv.

Har vi virkelig ikke kommet lenger? Hva med drømmen om likestilling og frihet?

BPA som et likestillingsverktøy er mulig. Vi er heldigvis mange som har disse erfaringene i dag. Men så lenge funksjonshemmede fortsatt ses på som medisinske kasus, så lenge BPA blir liggende i helselovgivningen og forvaltes som helse-tjenester med krav til «helsefaglig forsvarlighet». Så lenge det er det kommunale skjønn som blir styrende for innvilgelse og omfang uten at BPA tydelig er definert som et likestillingsverktøy, forankret i kunnskapen om funksjonshemmede som diskriminerte. Ja, da vil vi aldri oppnå full likestilling. BPA er nøkkelen til å ta ansvar i eget liv, for egen helse, ta egne valg og delta på lik linje med andre samfunnsborgere. Som Jens Bjørneboe sa det om hemmeligheten i frihetens vesen; «Ingen gir oss frihet, vi må ta den selv». Kampen fortsetter!

MIDT-NORSK HJELPEMIDDELMESSE

Midt-Norsk Hjelpemiddelmesse arrangeres i Trønderhallen på Levanger 22.09.2020. Følg med på

mn-hjelpemiddelmesse.no

for mer informasjon utover våren.

POSTNORD DISKRIMINERER

NHF Steinkjer og omegn har sett seg lei på at utleveringsstedet for PostNord er helt utilgjengelig. Sammen med regionskontoret har de nå anmeldt PostNord for diskriminering.

Utleveringen skjer i et bygg med trapp og ingen tilgjengelig atkomst. PostNord sier selv at de skal ha fokus på universell utforming når nye lokaliteter skal velges, men dette hjelper lite nå. Vi mener at PostNord må levere ut pakker på døra gratis til personer som ikke kan hente pakkene selv, inntil alle utleveringsstedene er universelt utformet. Så langt har PostNord ikke imøtekommet dette og vår tålmodighet er slutt.

Leder for rådet for personer med nedsatt funksjonsevne og varaordfører i Steinkjer, Øystein Bjørnes (H), sier til Trønderavisa at han mener det burde være en smal sak for PostNord å ordne opp. – Jeg har selv vært inne i lokallet, og tenkte på hvor utilgjengelig det var sist jeg var der. De kan jo enten bygge om eller tilby en tjeneste for dem det gjelder. Det burde være en smal sak, sier han.

Trønder-avisa

TIRSDAG
4. FEBRUAR 2020
LIKE OG
NIS 29
LØSSALG 40,-

NYHETER, SIDE 2 OG 3

Denne trappa stopper Lill Kristin i å hente ut pakker

Utilgjengelig. PostNords utleveringssted i Steinkjer er ikke tilgjengelig for rullestolbrukere. Nå har Lill Kristin Aune og Reidar Wennevik i Handikapforbundet klaget PostNord inn til diskrimineringsnemnda.

NHF Steinkjer fikk førstesida i Trønderavisa

MTNU SOVER I TIMEN

Skrevet av Miranda Moen, Likestilling og mangfold master alumni og Martine Eliasson, Nestleder i Norges Handikapforbunds Ungdom Trøndelag.

Martine Eliasson

NTNUs slagord er «Kunnskap for en bedre verden». Men gir de studentene tilfredsstillende kunnskap og kritisk forståelse av likestilling og mangfold?

NTNU tilbyr et Årsstudium og Master i Likestilling og mangfold, med fokus på kjønn, etnisitet og seksualitet. Likestillingsperspektivet fremheves og det tas opp forhold som påvirker makt og innflytelse. Årsstudiet skal blant annet gi studentene ferdigheter i "å drøfte og belyse saker fra flere sider». Det er viktig at NTNU underviser om dette, men det er samtidig svært skuffende at funksjonshemming utelates. Når diskriminering på grunnlag av nedsatt funksjonsevne er ett av grunnlagene i likestillings- og diskrimineringsloven, og Norge har underskrevet FN-konvensjonen for personer med nedsatt funksjonsevne. Mangfold er i sin tur et åpent

begrep som rommer flere forhold. I fag og forskning bør en kritisk tilnærming være at begrepsbruken i praksis begrenser seg til noen få grunnlag, slik som kjønn og etnisitet.

Det fremstår dermed som nokså paradoksalt og kunnskapsløst at NTNU selv utelater funksjonshemming fra studiene om likestilling og mangfold.

NTNU har imidlertid studiet «Funksjonshemming og samfunn» hvor «funksjonshemming ses som et samspill mellom enkeltmennesker og deres omgivelser. Utfordringen er å forstå samspillet, slik vi kan gjøre samfunnet mer tilgjengelig for alle.» Dette programmet er organisert under «sosialt arbeid» og knyttes ikke mot likestilling og rettigheter. Dersom NTNU skal ha troverdighet på likestillingsfeltet bør de løfte blikket og se på utenforskap

og manglende likestilling som et samfunnsproblem, og ikke fokusere på noen grupper som viktigere enn andre.

Slik det ser ut nå bidrar NTNU til en større, strukturell usynliggjøring av funksjonshemmedes likestillingsutfordringer. Er ikke utdanningsinstitusjonenes oppgave nettopp å bevisstgjøre studentene slike problemstillinger?

Vi håper NTNU tar vår kritikk som en konstruktiv oppfordring til å gjøre noe med den begrensede forståelsen av likestilling, mangfold og funksjonshemming. Det kan gjøres ved å helt konkret inkludere funksjonshemming i likestillingsutdanningen, gjennom litteratur og forelesninger. Og åpne for funksjonshemming mer som et likestillingsgrunnlag i Funksjonshemming og samfunn utdanningen.

NHF lager egen likestillingsstrategi

Forbundsleder Tove Linnea Brandvik ga regionstyret i Trøndelag en innføring i den nye likestillingsstrategien som kommer.

Regjeringen la i 2018 fram sin strategi for likestilling av mennesker med funksjonsnedsettelse, «Et samfunn for alle». NHF mener at strategien ikke forholder seg til virkeligheten slik den er, og at den ikke bidrar med tilstrekkelige og nødvendige tiltak for å sikre likestilling. Derfor har vi laget vår egen strategi for å vise hva som må til.

Likestilling handler om grunnleggende menneskerettigheter. Regjeringens likestillingsstrategi beskriver en virkelighet vi ikke kjenner oss igjen i. Den overser og underkommunisierer alvorlig og velkjent diskriminering og undertrykkelse av funksjonshemmede. Vår hverdag består av mange menneskeskapte hindringer og fordomsfulle holdninger. Konsekvensene er at vi ikke kan leve frie liv og delta på lik linje med andre i utdanning, arbeid, kultur og samfunn.

NHF aksepterer ikke at det skal ta så lang tid å skape et mangfoldig og inkluderende samfunn uten diskriminering. Ikke bare tar det tid, vi opplever også en reversering av tiltak som ble innført for å fremme inkludering og likestilling. Det gjelder velferdsstatens virkemidler for likestilling og levekår, og det gjelder universell utforming i lovverket. I tillegg ser vi også politiske krefter som bidrar til at likestillingspolitikken for funksjonshemmede går i feil retning. I løpet av det siste tiåret erfarer vi at både boligpolitikk, skolepolitikk og arbeidsmarkedspolitikk går i retning av mere særløsninger og svekket innsats for inkludering og likestilling. Også forskning viser denne uønskede trenden av økende segregering. Dette betyr at stadig flere får det verre.

Vi blir sett på som syke og omsorgstrengende, som personer det er noe feil med. Vi blir ikke anerkjent som vanlige

borgere i samfunnet, med rettigheter og plikter. Lowerket er ikke godt nok og det er store kommunale forskjeller. Tidsfrister og finansiering mangler for universell utforming av skoler og transport. Retten til å leve et selvstendig liv og være en del av samfunnet er ikke sterk nok i praksis.

En ofte brukt strategi for å utsette politiske beslutninger og nødvendige handlinger, er å etterlyse mer forskning og kunnskapsinnhenting. Det er alltid behov for mer og dypere innsikt, men samtidig er det viktig å slå fast at når det gjelder vår situasjon i samfunnet, så vet myndighetene mer enn nok til å handle, - nå!

NHF lanserer sin nye strategi i slutten av mars. Da vil vi gi myndighetene råd om hva som skal til for å sikre reell likestilling på alle samfunnsområder.

Rådet for funksjonshemmede blir forbigått

Melhus kommune planlegger å bygge ny bolig for 16 utviklingshemmede som i dag bor på 3 ulike steder. Dette er stikk i strid med alle faglige råd og bryter trolig med FN konvensjonen for funksjonshemmede.

I desember 2019 ble saken om Lena Park behandlet i kommunestyret, uten at Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne fikk behandling dette som egen sak på forhånd. Rådet i Melhus ble kun orientert om saken og mener dette bryter med kommuneloven og Forskrift som slår fast at: «Rådene har rett til å uttale seg i alle saker som gjelder henholdsvis eldre, personer med funksjonsnedsettelse og ungdom. Slike saker skal kommunestyret, fylkestinget eller andre folkevalgte organer forelegge for rådene. Kommunestyret og fylkestinget skal etablere rutiner som sikrer at rådene mottar sakene på et så tidlig tidspunkt i saksbehandlingen, at uttalelsene fra rådene har mulighet til å påvirke utfallet av saken. (...) Uttalelsene skal følge saksdokumentene til det kommunale eller fylkeskommunale organet som avgjør saken» endelig

Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne fikk ikke mulighet til å uttale seg i saken og tror at deres uttalelse ville kunne endret vedtaket. De mener vedtaket om å bygge en bolig med 16 enheter for personer med utviklingshemming vil bryte både FN konvensjonen for mennesker

med nedsatt funksjonsevne og flere nasjonale føringer på området.

I FN-konvensjonen for mennesker med nedsatt funksjonsevne står det (Artikkel 19):

«Konvensjonspartene erkjenner at alle mennesker med nedsatt funksjonsevne har samme rett som andre til å leve i samfunnet, med de samme valgmuligheter, og skal treffe effektive og hensiktsmessige tiltak for at mennesker med nedsatt funksjonsevne lettere skal kunne bruke denne rettighet fullt ut, og bli fullt inkludert og delta i samfunnet, blant annet ved å sikre:

a) at mennesker med nedsatt funksjonsevne har anledning til å velge bosted, og hvor og med hvem de skal bo, på lik linje med andre, og ikke må bo i en bestemt boform.»

Personer med utviklingshemming skal i likhet med andre kunne bestemme hvordan, hvor og med hvem de vil bo. Når kommunen bygger boliger hvor det ikke gis mulighet for alternativer, vil dette bryte FN konvensjonen som Norge har underskrevet.

Dette strider også mot intensjonen i HVU-reformen som i

sin tid førte til nedleggelse av alle institusjoner. Rettighetsutvalget som ble oppnevnt av Kongen i statsråd den 3. oktober 2014 leverte sin NOU "På lik linje" 3. oktober 2016. Utvalget foreslår der en begrensning på seks samlokaliserte boliger.

Husbanken har i tillegg krav i sitt investeringstilskudd som ikke harmonerer med disse planene. Husbanken sier at prinsippene om normalisering og integrering skal bli tatt hensyn til ved lokalisering og planlegging. Boligene skal ikke ha institusjonsliknende preg, bør bli plassert i ordinære og gode bomiljøer, bør ikke være for mange og for de ulike brukergrupper må ikke bli samlokalisert på en uheldig måte.

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne har så langt ikke fått saken til behandling, men kun som orienteringssak. Rådet ber derfor kontrollkomiteen i kommunen om å undersøke om kommunen har brutt forskriftens krav om å «etablere rutiner som sikrer at rådene mottar sakene på et så tidlig tidspunkt i saksbehandlingen, at uttalelsene fra rådene har mulighet til å påvirke utfallet av saken».

Fylkesmannen ga BPA-timer til organisasjonsarbeid !!

Kirsti Stenersen er regionleder i NHF Trøndelag, sentralstyremedlem og nestleder i LKB sitt hovedstyre. Hun er mye på farten og organisasjonsarbeid er en stor del av hennes liv. Da hun fikk innvilget BPA fra Trondheim kommune, fikk hun bare 6 timer i uka til fritidsaktiviteter.

Klage

Kirsti var ikke fornøyd med kommunens vedtak og mente dette ikke tok høyde for aktivitetsnivået i hennes liv. Uten mer BPA kunne hun risikere å måtte si fra seg verv, og ikke kunne delta på møter som organisasjonslivet forutsetter. Hun valgte derfor å klage til Fylkesmannen.

Tatt til følge

Fylkesmannen i Trøndelag var enige med Kirsti og skriver i sitt svar at de omgjør kommunens vedtak og innvilger Kirsti 4 timer ekstra timer til organisasjonsarbeid. Fylkesmannen viser til Helse- og sosialdepartementets håndbok IS-2313 hvor det står at man i vurderingen skal ta hensyn til om BPA kan legge til rette for deltakelse i samfunnslivet (organisasjoner, politikk, kultur mv). Videre skriver Fylkesmannen at Handikapforbundet er viktige bidragsyttere får å få frem brukerstemmer, samt bidra til likeverd og likestilling i samfunnet. Fylkesmannen mener det er urimelig at personer med funksjonsnedsettelse fratras muligheten

for å ta på seg verv fordi de ikke får nødvendig bistand til å f.eks. gjennomføre møter. Dette er en viktig seier for NHF og forståelsen av BPA ordningen. Vedtaket vil kunne påvirke utmålingen til mange av våre medlemmer. Utdrag av brevet kan leses på våre hjemmesider.

Kirsti la ned mange timer i forbindelse med Funkisdagen 2019, som hadde stor betydning for NHF både organisatorisk og politisk. Her avbildet på besøk hos Høyre sin stand.

<p>LEVANGER</p> <p>MESTERRØR AS</p> <p>Trekanten 8, 7604 Levanger Tlf. 74 08 26 88 thor@mestervvs.no www.mestervvs.no</p>	<p>NAMSOS</p> <p>+47 742 73 700 • post@namsosror.no</p>	<p>STEINKJER</p> <p>INNTRE KJELDSTAD</p> <p>Bogaveien 7, 7725 Steinkjer T: 74 17 07 20 • inntre.no</p>
<p>NAMDALSEID</p> <p>Tlf 916 83 272</p> <p>Fjellheim Drift og Service</p>	<p>GLØMMEN</p> <p>ENTREPRENØR A.S</p> <p>Akklastien 1, 7820 Spillum Tlf.: 74 27 34 00 www.gloemmen.no</p>	<p>STJØRDAL</p> <p>Bunad SENTRALEN</p>
<p>LEVANGER</p> <p>NILSKALDAHL ANLEGG & TRANSPORT A/S</p>	<p>LEVANGER</p> <p>Leva-Fro AS 7604 Levanger, tlf. 74 01 90 80</p>	<p>STEINKJER</p> <p>Steinkjer Begravelsesbyrå Håkkagt. 2, 7725 Steinkjer, tlf. 74 16 70 20</p>
<p>NAMDALSEID</p> <p>Vollen Hundepensjonat AS Fjærvegen 100, 7822 Bangsund, tlf. 915 51 496</p>	<p>STJØRDAL</p> <p>Advokat Veronica L. Drivstuen AS Tlf. 416 69 572</p>	<p>STJØRDAL</p>

FN KONVENSJONEN (CRPD)

FN-konvensjonen om rettighetene for mennesker med nedsatt funksjonsevne ble vedtatt i FN i 2006. I 2013 ble den ratifisert i Norge, noe som betyr at Norge har forpliktet seg til å oppfylle rettighetene som konvensjonen inneholder.

CRPD er Funksjonshemmedekonvensjonen

FN-konvensjonen blir omtalt på ulike måter. Ofte blir den kalt CRPD, som er den engelske forkortelsen for Convention on the Rights of Persons With Disabilities. Organisasjonene av funksjonshemmede har begynt å kalle den Funksjonshemmedekonvensjonen, slik at folk skal forstå hva den dreier seg om.

Rapportering

FN har en egen komite som skal påse at land som ratifiserer konvensjonen følger opp sine forpliktelser. Norske myndigheter skal rapportere til CRPD-komiteen minst hvert fjerde år. Myndighetenes første rapport var levert i 2015. Likestillings- og diskrimineringsombudet skrev sin egen rapport til CRPD-komiteen, og det sivile samfunn laget sin alternative rapport(pdf). SAFO deltok i arbeidsgruppen for utarbeidingen av sivil samfunn sin rapport. SAFO deltok også høsten 2018 på møte med CRPD-komiteen, der vi sammen andre organisasjoner i det sivile samfunn ga innspill om hva vi mener norske myndigheter bør spørres om rundt oppfølging av konvensjonen.

Våren 2019 svarte Norge overfor FN-komiteen på oppfølgingen av konvensjonen. Etter høringen, har CRPD-komi-

teen kommet med klar kritikk av Norge, formulert som bekymringer og anbefalinger. Dette gjelder generelt, som for eksempel at Norge ikke planlegger å inkorporere konvensjonen i Norsk lov og at tilleggsprotokollen om klagerett ikke er underskrevet. Men komiteen går også inn på mangelfull oppfyllding av de enkelte artiklene, med anbefalinger til Norge.

Tilleggsprotokollen

En valgfri tilleggsprotokoll om individuell klagerett ble vedtatt og trådte i kraft samtidig som hovedkonvensjonen. Norge har dessverre valgt å ikke undertegne tilleggsprotokollen.

FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål er en arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Bærekraftsmålene gjelder alle land, også Norge. Og myndighetene skal også rapportere til FN om hvordan målene oppfylles her. Under noen mål er innbyggere med nedsatt funksjonsevne nevnt spesielt, blant annet under mål om utdanning. I tillegg til CRPD, kan derfor funksjonshemmedes organisasjoner benytte bærekraftsmålene i interessepolitikken for likestilling.

ER BRUKERSTYRT PERSONLIG ASSISTANSE (BPA) INTERESSANT FOR DEG?

Ta kontakt med en av HAV's rådgivere i dag!

HAV BPA

Vi vil gi den enkelte tjenestemottaker en god og meningsfull hverdag. Alt vårt arbeid er basert på vår visjon om å skape en lettere hverdag med BPA. Vi legger stor vekt på at den enkelte tjenestemottaker selv bestemmer hvordan dagen skal være. Vi vet verdien av gode relasjoner til tjenestemottaker, ansatte og oppdragsgiver, som totalt sett gir deg ett bedre tilbud.

HAV AKTIV

Hav Aktiv er for deg som ønsker å være mer i aktivitet. Alt fra sit-ski, ski pigging, basket, sykling etc. Vi gir veiledning ift. til aktivitet og opplæring.

HAV FUNKSJONSASSISTANSE

Ordningen med funksjonsassistent er et nytt brukerstyrt virkemiddel for funksjonshemmede arbeidstakere. Nødvendig assistanse skal sørge for at du kan få eller beholde ordinært arbeid.

Bygdøy allé 23 • 0262 Oslo • Tlf. 45 22 22 88 • E-post: hav@havas.no • www.havas.no

DINE HJELPEMIDLER

HØR MED OSS OM FORDELSAVTALER OG SERVICE-AVTALER

ATTO by Movinglife

Den perfekte scooteren på ferie, shopping eller andre turaktiviteter. Kom deg ut med ATTO og nyt dagene.

RAIZER by Liftup

En ny patentert løftestol som er en rask, sikker og mobil løsning når en person har falt og trenger hjelp til å komme seg opp igjen.

GATSBY by Vintage mobility

Scooter med personlig preg og egen sjarmerende stil, Sveitsisk kvalitet som går inntil 5 mil, toppfart er 9,9 km.

Bygdøy allé 23 • 0262 Oslo • Tlf. 45 21 21 52 • E-post: post@dinehjelpemidler.no • www.dinehjelpemidler.no

BPA

Har du behov for BPA? Her er en oversikt over ulike leverandører som driver i Trøndelag. Noen har lokale representanter, mens andre driver virksomheten fra hovedkontor andre steder i landet. Alle BPA leverandørene organiserer tilbudet litt forskjellig, så det er lurt å ta kontakt med flere for å finne den som passer din situasjon best.

Kontor eller lokale representanter i Trøndelag:

AssisterMeg AS

Avdeling Trondheim
E-post: liliانا@assistermeg.no
Telefon: 93442589

Brageva

Adresse: Sirkus Shopping, Falkenborgveien 9, 7044 Trondheim
Telefon: +47 400 700 20
E-post: post@brageva.no

Stendi/ Heimta Vitale AS

Avdeling Midt-Norge
Telefon: 911 71 018
E-post: maja.mortensen@stendi.no

Hjemmebest Personlig Assistanse AS

Adresse: Sirkus Shopping Falkenborgveien 9, 7044 Trondheim
Telefon: 901 39 430
E-post: havard@hjemmebest.no

Human care assistanse AS

Adresse: Alfheimsvingen 17, 7026 Trondheim
Telefon: 950 43 000
E-post: bpa@humananorge.no.

Prima Omsorg AS

Adresse: Sirkus Shopping, Falkenborgveien 9, 7044 Trondheim
Telefon: 22 150 100
E-post: trondheim@primaomsorg.no

HAV AS

Adresse: Håkon Magnussons gate 8, 7041 Trondheim
Telefon: +47 414 99 313
E-post: post@havas.no

Uloba - SA

Lokale kontaktpersoner Trondheim, Fosen, Frosta og Steinkjer
Telefon: 800 20 202
E-post: supportsenter@uloba.no

Medvind Assistanse

Sirkus Shopping
E-post: post@medvindassistanse.no

Abcent AS

Adresse: Klostergata 30, SKIEN
Telefon: +47 35 10 02 50
Epost: post@abcent.no

Aberia Avlastning/BPA AS

Adresse: Ekholtveien 114, Moss
Hovednummer: +47 482 28 800
E-post: post@aberia.no

Abri Dialogue AS

Besøksadresse: Solakrossen 2, Sola
Telefon: 51 65 60 00
E-post: post@abridialogue.no

Assent AS

Fabrikkgaten 5, Bergen
Tlf: 55 38 50 00
E-post: bpa@assent.no

Ditt tiltak AS

Adresse: Grenseveien 91, Oslo
Tlf: 47 93 09 09
Epost: post@ditt-tiltak.no

JAG Assistanse AS

Adresse: Schweigaardsgate 14, Oslo
Telefon: +47 962 09 666
E-post: post@jagassistanse.no

Olivia Assistanse AS

Telefon: +47 24 07 77 44
Adresse: Grensen 18, Oslo
E-post: bpa@oliviaassistanse.no

Optimal Assistanse AS

Adresse: Bernt Ankers gate 17, Moss
Telefon: 69 12 96 00
Epost: post@optimalassistanse.no

Unicare BAB AS

Fyrstikkalléen 19, 0661 Oslo
Telefon: 47 70 71 52
E-post: bpa@unicare.no

Vanadis Velferd AS

Adresse: Haraldsgaten 190, Haugesund
Telefon: 52 72 60 60
E-post: post@vanadis.no

BILREKLAME®

-et hav av muligheter

Bildekor | Skiltløsninger | Vindusdekor | Bannere | Logodesign

73 90 21 90 | post@bilreklame.no | facebook.com/bilreklame
Magnus Lagabotersvei 4 | 7047 Trondheim

Kontorplan AS
Orkanger

Røhme Gård
7300 Orkanger

www.kontorplan.no

Retura Sør-Trøndelag AS

Effektive og miljøvennlige
avfallsløsninger for private og
offentlige virksomheter.

Besøksadresse:
Havneveien 116, 7300 Orkanger

Tlf: 72 48 67 70
www.retura-st.no

Camphill Landsbystiftelse

*Et inkluderende liv i et bo- og arbeidsfelleskap
for og med mennesker med spesielle behov.*

www.camphill.no

Telefon: 73 97 84 60 (kl. 9 - 15 man. - tor.) | E-post: sekretariat@camphill.no

UNIVERSELL UTFORMING I OFFENTLIGE BYGG

Bygg for alle er Statsbyggs nettsted med informasjon om universell utforming i Statsbyggs offentlige bygg som universiteter, museer, trafikkstasjoner med mer. Bygg for alle kom med ny publikumsvisning høsten 2019.

Prøv selv på: byggforalle.no

STATSBYGG.NO
Foto: Rampen i Eidsvollbygningen

STATSBYGG

Oppdaterte retningslinjer for Brukerpass

Brukerpasset er en ordning som NHF har er sterkt eierskap til. Organisasjonen var i sin tid med på å utvikle og lansere ordningen som skal sikre innflytelse over eget liv, gi valgmuligheter og korte ned tidsbruken.

Brukerpasset er en avtale mellom deg og NAV Hjelpemiddelsentral. Avtalen gir deg utvidet ansvar og økt innflytelse i egen hjelpemiddelsak gjennom en fullmakt (brukerpass). Det innebærer at du har mulighet til selv å velge samarbeidspartner ved behov for utprøving, bytte av hjelpemiddel eller teknisk service og reparasjon. Du kan ta direkte kontakt med NAV Hjelpemiddelsentral eller med hjelpemiddelfirma, og du kan bestille produkter fra hjelpemiddelsentralenes bestillingsordning selv. Du kan benytte fagpersoner som rådgivere for å komme fram til riktig løsning. Fordelingen av oppgaver og ansvar mellom deg og NAV Hjelpemiddelsentral defineres i avtale, og kan endres hvis du ser behov for det.

Målgruppen for brukerpasset

er alle erfarne brukere med god innsikt i egne behov. I tillegg må du være motivert for å styre og innta en aktiv rolle i store deler av prosessen selv, fra behov oppstår til løsningen er på plass. Du må være over 18 år, fylle inngangsvilkårene i Folketrygdloven og ha en relasjon til NAV Hjelpemiddelsentral. Både voksne hjelpemiddelbrukere og barn og ungdom med funksjonsnedsettelse og deres foreldre eller foresatte kan være aktuelle for ordningen. Brukerpasset gjelder for alle hjelpemidler du har i utlån og som du har vedtak på, unntatt bil.

Bakgrunn og presiseringer

Brukerpasset ble innført i 2006 og kom igjen på dagsorden da Hervikutvalget i 2017 pekte på at Brukerpasset er en viktig ordning som må styrkes. Stortinget fulgte opp i januar 2018 og påla regjeringen å forsterke ordningen. Oppdatert versjon ble lansert på nav.no 17. februar 2020.

Presiseringer det kan være verdt å merke seg:

* Likestilling er tydelig i

verdigrunnlaget.

- * Du-formen er brukt mer gjennomført for å få tydeligere fram at valg av samarbeidspartner og løsning ligger hos deg som har Brukerpasset.
- * Brukerpasset gjelder for alle hjelpemidler du har vedtak på, unntatt bil. Du har mulighet for å avgrense til noen hjelpemidler hvis du ønsker det.
- * Du avgjør hvem som skal utføre service og reparasjon.
- * Ved bruk av firma, får du enkelt og raskt et bestillingsnummer fra hjelpemiddelsentralen. Det gjelder både ved service/reparasjon og ved utprøving.
- * Du skal ikke ha utgifter ved bruk av firma.
- * Det er ingen tidsbegrensning på Brukerpasset. Det gjelder så lenge du ønsker å bruke ordningen.

Selv om det ikke nytt, kan det være greit å vite at du kan bruke fagfolk som rådgivere. Du kan også bruke hjelpemiddelsentralens bestillingsordning, på lik linje med kommunale fagfolk.

E-mail: sandmoen.kro@dialogus.no
www.sandmoenkro.no
Tlf. 72 59 61 80
Sandmoflata 3, 7093 Tiller

Aller er velkommen til en koselig og sosial atmosfære på Sandmoen Kro.
Alltid et godt tilbud til alle typer arrangement.
Alltid hjemmelaget mat av beste kvalitet.
Velkommen skal dere være. Ta kontakt med oss.

Krovert Ove Hanssen

City lade, Haakon VII's gate 9, 7041 Trondheim
Tlf: 400 01 290 • coopmidt norge.no

Lokallag NHF Trøndelag pr. 01.02.20

NHF Agdenes
v/ Torill Bendiksen
Nygård
7318 Agdenes
Mobil: 901 92 703
E-post: torbendi@online.no

NHF i Leksvik
v/ Monica Berget
Vollavegen 4
7125 Vanvikan
Mobil: 481 74 040
E-post: monica@wessels.no

NHF Nærøy
v/ Brynjulf Flasnes
7970 Kolvereid
Mobil: 901 52 184
E-post: brynjulf.flasnes@naroy.kommune.no

NHF Bjugn og Ørland
v/ Nynke Feenstra
Ursfjellveien 1
7167 Vallersund
Mobil: 400 90 221
E-post: nynkkl-f@online.no

NHF Malvik
v/ Tone Wiig
Naustanv. 24
7560 Vikhammer
Mobil: 957 26 165
E-post: tone.wiig@vegvesen.no

NHF Oppdal
v/Eirik Lien
Bjerkehagen 7a
7340 Oppdal
E-post: eirik.lien@oppdal.com

NHF Flatanger
v/ Inger Vedvik
7777 Nord-Statland
Mobil: 918 71 862

NHF Melhus
V/ NHF Trøndelag
Tlf: 72 900 720

NHF Orkladal
v/ Jan Morten Almlie
Håggåveien 5a
7320 Fannrem
Mobil: 992 50 895
E-post: j.m.almlie@gmail.no

NHF Frosta
v/Janne Viktil
Vigtil Øvre
7633 Frosta
Mobil: 901 24 793
E-post:janne58viktil@gmail.com

NHF Meråker
v/ Tove Kvamseng
Stordalsvegen
7530 Meråker
Tlf: 452 85 442
E-post: stovek@ntebb.no

NHF Rennebu
v/Gun Aune
Løkkjvn. 16, Berkåk
7391 Rennebu
Mobil: 992 66 599
E-post: gunaune@yahoo.no

NHF Frøya og Hitra
v/ Ruth S. Johansen
7273 Norddyrøy
Mobil: 995 39 900
E-post: rutjo@online.no

NHF Midtre Gauldal
V/ NHF Trøndelag
Tlf: 72 900 720

NHF Indre Fosen
v/ Anne Berit Berge
Djupdalsveien 32
7100 Rissa
Mob: 90511034
E-post: abeber@online.no

NHF Grong
v/ Ann Mari Haugen
Høgbakken, 7870 Grong
Mobil: 926 46 635
E-post:
ann.mari.haugen@me.com

NHF Mosvik
v/Aino Nyeng
Øverbygdivn. 140, 7690 Mosvik
Mobil: 482 94 167

NHF Roan og Osen
v/ Solveig Harsvik
Hofstadbakkan 9
7194 Brandsfjord
Tlf: 418 03 767
E-post: sharsvik@online.no

NHF Høylandet
v/ Johannes Okstad
7977 Høylandet
Mob: 922 69 986
E-post: kjokstad@hotmail.com

NHF Namdalseid
v/Mariann Gladsø
Mellomvegen
7750 Namdalseid
Mobil: 995 64 598
E-post:
mariann.gladso@ntebb.no

Lokallag NHF Trøndelag pr. 01.02.20

NHF Selbu
v/Ingar Lien
Innbygda
7580 Selbu
Mobil: 412 15 208
E-post: ingarli@neanett.no

NHF Skaun
v/Ann-Helen Skogly
Kjærringdalen 6, 7353 Børse
Mob: 97 66 00 11
E-post: annhelen33@gmail.com

NHF Steinkjer og omegn
v/Roy Staven
Ogndalsvegen 57 A
7716 STEINKJER
Mob: 91727730
e-post: roy.staven@ntebb.no

NHF Trondheim
v/ Kristin Kvaal
Falkenborgveien 9
7044 Trondheim
Mob: 90838709
Tlf: 73 92 24 55
E-post: nhftrondheim@nhf.no

NHF Verdal og Levanger
v/ Odd Steinkjer
Reinsholmen 1 F
7654 Verdal
Mobil: 413 34 469
E-post: odd.steinkjer@vktv.no

NHF Ålen og Haltdalen
v/Marit Ingeborg Hegseth
Hessdalsvegen 793, 7380 Ålen
Mobil: 944 99 452
E-post: mihegseth@gmail.com

NHF Åfjord
v/Lise Sørheim
Furuhaugen 10, 7170 Åfjord
Mobil: 90 89 22 51
E-post: lisesorheim@gmail.com

NHF Stjørdal
v/ NHF Trøndelag
Tlf: 72 900 720

LFA Trøndelag
v/ NHF Trøndelag
Tlf: 72 900 720

LARS Trøndelag
v/ Tommy Borg
Rishaugen, 7760 Snåsa
Mobil 936 92 408
E-post: tommyborg@live.no

LKB Trøndelag
v/ Marthe Haugan
Mob: 90768205
epost: trondelag@lkb.no

LFPS Trøndelag
v/Marit Berg Eldegard
Leinbakk 83, 7089 HEIMDAL
Mob 93257522
E-post: eldegardm@gmail.com

A.L.F. Trøndelag
v/ Marit Rokkones
Øvre Flatåsvei 3 B,
7079 Flatåsen
Mobil: 905 69 718
E-post: marokko@online.no
<http://www.alf-trondelag.no>

LFS Trøndelag
v/ Hilde Andresen
Boks 4188 Valentinlyst
7451 Trondheim
Mobil: 960 17 389
E-post: lfs.trondelag@gmail.com

NASPA i Trøndelag
v/ Anne Berit Nilsen Alstad
Okkenhaugveien
7604 Levanger
Tlf. 47 26 03 58
E-post: an_neb@live.no

HBF Trøndelag
v/Lene Kathrine Gullikstad
Vollberget 58
7372 Glåmos
Tlf 930 61 178
E-post: trondelag@hbf.no

LFN Trøndelag
V/ NHF Trøndelag
Tlf: 72 900 720

NHFU Trøndelag
v/ Dannie Hermansen
Mob: 96 91 01 54
E-post: Dannie.guttie@gmail.com

NHF Ung Voksen
v/ Pia Synnøve Istad
Tlf: 98 08 12 11
E-post: piaistad@gmail.com

Norges
Handikapforbund

KRYSSORD

PRONOMEN		SER	REK-KE	MAN	FOR-TELLE	FJOLS	KV.-NAVY HELLIG	MEN-TE
SNØ-HYTTE	ORD-SPRÅK ARAB. PLAGGET			UNN-LATE				PREP.
		VIA	RETT GLEM-MER		GMER HALER		GLIS-TE SANN	MÅL FISK
EIE			STRØ KV.-NAVY	NORD-BOER	FUGL		STJER-NE PLAN-TE	
ER NØDT TIL	DROP-PE	HEN-SIKT	ØM OVER-SE	TONE DYR		GÅ		SKIP STOFF
	IFØ-RER		SYNES OM		BY	YTRE TRYKK	NY GR.	DORSK PUGGE
POLIT.								
ELV	VEI-KOMITE		ROER		GUD-INNE			RETT
	POLIT.			STIGE	TYSK ELY KRYD-DER			
	PREP.	RET-NING	IN-SEKT LÆRE			GRIN-DA		SUSET BOR
	GÅTE			OPP-KLARER	ROM SMØG		VOKA-LER	
PLUSS	KOM-MUNE			PLAN-TE	GI YNDE			
FOR-SIK-RING		LITT		TET			OM-FAT-TER	BITE ERIN-DRING
HAM-RE	FUTT BE-LEGG			KREM				
	NIKKEL STRAM-ME			TANKER FORK.		STEV-NER	PREST	Ø
TIRRE			EIME URO		ÅND BORT			EN SMULE
SA		FIRE EIER		FART FLOTT			FOR-ÆRE	KURY SY
SKIP	GLØDER KLOKKE							
HAV-ØRN-ER		MO-RENE		SVAR BE-TALT	JORD-ART			REI-SER
		ANTI-KVITETER						DYR
		FISK		HAYN				
					HERJE			
					TOM		GODE	
						FISK BLA		50 DYR
					LIK		ØY STATER	
					SLEKT			LIKE
					LAV			

Vinner forrige nummer: Kari-Lovise Laugsand, Heimdal

Navn:.....

Løsning sendes innen 30. april 2020 til: NHF Trøndelag

Adresse:.....

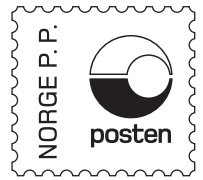
Postnr/sted:..... Fålkemborgveien 9, 7044 Trondheim

Riktige svar er med i trekningen av 2 Quick-lodd.

MALVIK	OPPDAL	SELBU
 SVEBERGTUNET Kurs, konferanse & selskapslokaler Telefon: 73 97 39 11 post@svebergtunet.no • www.svebergtunet.no	 SHR BYGG AS Søndre Industrivegen 13 7340 Oppdal Tlf. 483 21 222 e-post: hans@shrbygg.no	Røset AS Flønesvegen 14, 7580 Selbu Tlf. 918 77 057
 BAZ BERGS AKTIVITETS ZENTER post@baz-lade.no www.baz-lade.no	ORKDAL ORKDAL BILSKADE AS KAROSSERI - LAKK - BILGLASS Tlf. 90 19 66 66	SKAUN MEISTAD maskin as Telefon 72 86 32 80 Naustmælen 17, 7353 BØRSA
 MALVIK KOMMUNE Torggata 2, 7550 Hommelvik Tlf: 73 97 20 00	RINDAL EL-CO AS REGISTRERT EINSTALLØR Kontakt oss: Telefon: 71 66 46 30 E-post: kontakt@el-co.no	TRONDHEIM PRIMA Idrettsveien 2, 7072 Heimdal Tlf 72 89 43 00 prima@prima-as.no www.prima-as.no
 SVANHOLM GLASS AS Svedalsvegen 16, 7563 Malvik Verksted: Tungaveien 36, 7047 Trondheim Tlf. 905 63 508 www.svanholmglass.no	RISSA Pallin A/S Entreprenør 7100 Rissa Tlf.: 918 39 848	 RIIS BILGLASS www.bilglass.no
MELHUS H-Bygg AS Auto-N 7212 Korsvegen Tlf. 72 87 98 85	RØROS Kjellmark BYGGER DET MESTE	Handelsbanken Søndregt.14, 7407 Trondheim Tlf. 73 83 30 00 trondheim@handelsbanken.no www.handelsbanken.no
Hepsø Maskinstasjon Brennav. 229, 7228 Kvål Tlf. 72 85 22 08 Fax. 72 87 56 29 • Mob. 915 97 465	 Infonett Røros Osloveien 16B, 7374 Røros Tlf. 72 41 48 60 infonett.no	Fremstad & Rokseth AS Ringvålsvegen 22 7080 Heimdal Tlf. 72 84 67 75
Eggen Maskin A.S 7234 Ler Vedlikehold sommer/vinter Graving - Transport		Entreprenør Rekstad AS 7033 Trondheim, tlf. 91 72 28 32

Norges
Handikapforbund

Returadresse:
NHF Trøndelag
Falkenborgveien 9
7044 Trondheim

FOTTØY • ORTOSER • PROTESER

Alle ortopediske hjelpemidler

Poliklinikk med ortoped, etter henvisning fra fastlege.

Vi er her for deg!

Du finner oss i nye lokaler i
Prof. Brochs gate 8c («Teknostallen»).

VELKOMMEN TIL TOV!

 TRØNDELAG ORTOPEDISKE VERKSTED